

Kanepi Teataja

Vallavalitsuse ja vallavolikogu ajaleht

APRILL 2013 ■ Nr 2 (81)

Lehitsedes 100-aastast pildigaleriid

Meie valla vanima kodaniku, Hilda Mürsepa elutee on olnud imeliselt pikk ja värvikas, mistõttu väärivad sedavõrd tähelepanu, et eredamaid mäluilte üheskoos lehitseda.

Alustame Venemaalt, Nikolski mõisast, kuhu Hilda vanemad edasipüüdlike inimestena koos perega suunduvad, et oma elujärge parandada. Sellesse aega jääb praeguse juubilar varane lapsepõlv, helge mängumaa pisikesse Lisutkana, sulaselge vene keel ning erksavärviline teejoomiserituaal, millest väike Hilda mäletab end istuvat mõisahärra põlvel, kuldne samovar sätenemas keset lauda. Isa osutub nii usaldusväärseks, et saadetakse ametisse Moskva linna, mõisa puudusse. Elu on ilus, puudust pole milleski.

Venemaast on ka teine pilt, millel värvid aga hoopis tumedamad. Revolutsioon toob kaasa hävitamishulluse. Ehk veidi koomilise negi tundub pilt „buržuide“ varanduse lõhkumistuhinast, kui vaadeldakse tõmmatakse eest punnid, lastakse vein mööda tänavat jooksmata ja peagi täituvad rentliääred põlvitavate meestega, kes üritavad voolavast märjukesest võtta veel, mis võtta annab. See pilt pole siiski koomikavallast. Järgneb nälg. Uus lootuskiir tuleb koos kojusõidu loaga, mis isal lõpuks saada õnnestub. Ruttu koju! Narvas tuleb küll läbi elada tüütu kümnepäevane karantiin, aga kodu on juba käega katsuda! Juubilar ise meenutab seda aega nii:

*Esimene peatus Narvas - kümme päeva karantiin!
Silme ees veel praegu püsib Narva kosk, see võimas, suur!
Kosk mühises ja vahtu viskas, ligi seisja maista sai!
Võimsalt, kindlalt kohisedes nahu siiski südamesse tõi.*
(* Selle loo värsid on võetud 35-salmilisel lugulaulust, mille juubilar vahetult enne 100. sünnipäeva oma elust kirjutas.)*

Järgmine pilt ongi juba kodusest Eestimaast. 8-aastane tüdruk alustab haridusteid Krootuse koolis, mis asub kodus väga kaugel. Vaimuvalguse omandamine on Hildale alati tähtis olnud, mistõttu on väärinud seegi periood värsidesse valamist:

*Sügisel siin läksin kooli.
Kahjuks kaugel, tee oli pikk.
Jalad väikesed, ise väeti,
tihti tundsin väsimust.
Sellest hädast aitas välja minu tädi Koorastest.
Minu viidi kooli sinna,
kus oli kuulus Taba koolijuh.*

Loomulikult mahub sellele pildile veel üks kool – Kanepi. Opetajaid siin nimetab Hilda tublideks ja tarkadeks, eesotsas ülirange koolijuhataja Dawid Rohtiga. Veelgi rohkem saab Kanepi kool aupaistet juurde, kui jutuks tuleb, et samal ajal õppisid siin vennad Heinrich Mark (hilisem EV Eksiivalitsuse peaminister) ja Aksel Mark (hilisem poliitik ja põllumajandusteadlane). Kõva kool, kust õpilased nii kaugemale jõuavad!

Neljas pilt jutustab Tartust ja sellest, kuidas üks noor erksa vaimuga neiu läheb linna omale ametit õppima. Ilumeelega tüdrukule sobib selleks kõige paremini loomulikult õmblejaamet. Isenesestki mõista ei tähenda linnaelu vaid õppimist ja tööd. Tartus on ju ka Vanemuise teater, kus juhtumisi näitlejaks onupoeg Arnold Kasuk, kelle kaudu algab tutvus teistegi näitlejatega. Eriliseks imetusobjektiks saab tollane operetiprimadonna Elli Pöder – Roht. Nii saab Hildale teater justkui teiseks koduks. Eneseharimine ei piirdu aga vaid teatrikülastustega. Tunde veedab see neiu raamatute taga istudes ja sõnakunsti nautides. Kuna lugemisajaks on tavaliselt õhtu- ja öötunnid, tuleb arvestada perenaise nn. säästurežiimiga – ei mingit elektrit raiskamist! Seega tuleb sõprust raamatuga pidada küünalavalgel. Nii idüllilistes toonides see pilt aga ei lõpe. Jälle jääb Hilda ajalookeerisesse, seekord sõja jalgu, mistõttu tuleb põlevast ja nälgivast linnast peagi leida

Hilda Mürsepp

tagasitee koju. Järgmine pilt – taas Kanepis. Et õpitud ametiga leiba teenida, tuleb muutseda õmblusmasin. See õnnestubki, sest isamaale naasvad sakslased müüvad parajasti oma vara ja nii saabki Hilda soovitud töövahendi. Sellele Kanepi – pildile lisavad erksaid toone jätkuvad sõprussidemed näitleja Elli Pöder – Rohtiga, kelle elupaigaks on vahepeal saanud talu Mustjärve ääres. Elli huvitavad jutud on meelikõitvad ja rikastavad, nii nagu ka tema sõpruskond, kelle seltsis Hildal on õnn korduvalt viibida.

Jutt ei ole aga ainult viibimisest, sest ärksaloomulise inimesena talletab ta kõik oma hinge, südamesse ja mällu. Elu Kanepis muudab värvikaks ka abikaasa Hugo, kes innuka pillimehena laseb kõlada viiulilidel ja naljamehena pillub pärlle, mis ikka veel meenutajaid tervislikult naerutavad.

(Hugot ennast pole enam ligi veerandsada aastat!)

Viimane pilt selles galeriis on reaalarajas. See on 100-aastane juubilar Hilda Mürsepp: rõõmsameelne, vaimuergas, parajalt humoorikas, elutark, kõige vastu huvi tundev, iga päev triüksõna lugev (Tal on pidevalt tellitud kolm ajalehte!). Targa inimesena oskab juubilar kõike seda hinnata ja on tänulik, et talle on antud nii palju eluaastaid.

Hilda suurimaks sooviks on taas näha veadet, tärkavat loodust, õitsevaid toominguaid ja kuulda ööbiku laulu.

Mis jääb siin üle muud kui ühineda juubilar sooviga! Austatud Hilda, olgu Sul veel palju ilusaid elamusid!

Mäluilte koos juubilariga lehitses ja pani kirja Tähte Tagel

Mis tehtud, mis teoksil Kanepi vallas?

Austatud vallaharvas!

Kanepi vallas läheb elu ikka edasi, vaatamata ärevust või ka veidi segadust tekitanud olukorrale. Alustatud projektid on töös, lõpetatud või lõpetamisel – Põlgaste vee ja kanalisatsiooni projekt on töös, koolimajas elektrikilbid vahetatud, lasteaias ruumide remont käib jne. Eriti hea meel on, et Soodoma küllakeskuse põlengueelne olukord on taastatud – ühesõnaga, nüüd saab järgmiste tööde ja projektidega edasi minna. Kindlasti halvas valla tööd ja tehtud otsuseid teadmatus, mis saab juba vastuvõetud otsustest, kas neil on jurridiline alus? Täna seaks päevaks on teada, et vastuvõetud otsused, kaasa arvatud valla eelarve, on õiguskantsleri hinnangul õiguslikud. Täna võib öelda, et jätkame oma ülesannetega ja töödega. Vaatame homsesse eilset häbenemata. Soovin teile, hea vallaharvas, ikka rahulikku meelt ja rõõmsat ellusuhtumist.

Urmas Hallap, Kanepi vallavanem

Kanepi vallavolikogu töömailt

Aprillikuu esimesel päeval kogunesid Kanepi vallavolikogu uued liikmed volikogu istungile. Päevakorras oli vaid üks punkt - vallavolikogu esimehe ja aseesimehe valimine. Hääletamise tulemusel valiti uueks vallavolikogu esimeheks Vaidu Vidil, aseesimeheks Tiit Rammul.

Järgmisel vallavolikogu istungil valiti volikogu komisjonide esimehed:

Revisjonikomisjoni esimees: Tarvo Loot
Eelarve- ja majanduskomisjoni esimees: Argo Zoludev
Hariduse-, kultuuri- ja noorsookomisjoni esimees: Epp Margna
Sotsiaal- ja tervishoiukomisjoni esimees: Helju Küppar
Ettevõtluse ja arengukomisjoni esimees: Kalev Lindal

Kanepi vallavolikogu esimeheks valiti Vaidu Vidil

Kas Sulle on nüüd põhjust õnne soovida?

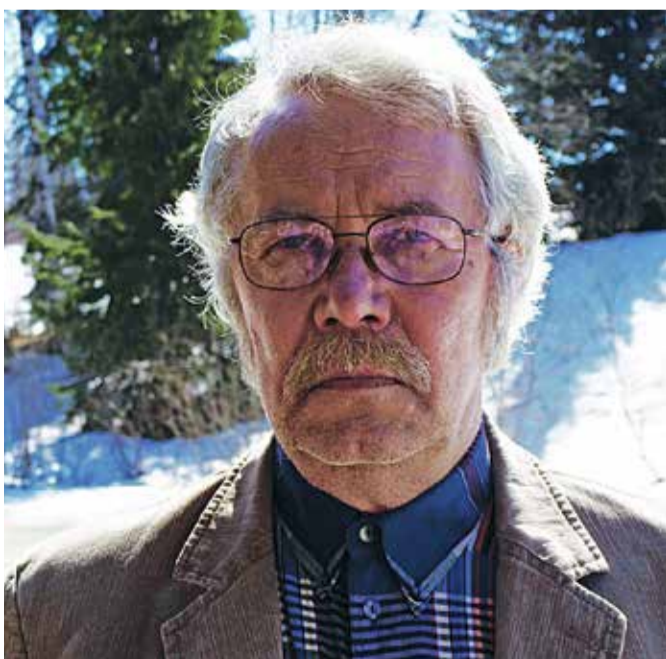
Kõik õnnitlevad kangesti. Ma küll ei saa aru, mis õnn see on nii minul kui ka volikogu liikmetel, kes on ootamatult sattunud olukorda, kus nad varem pole enamasti olnud. Ometi näen aga tarku mõtlemaid inimesi, kes on valla huvides jätnud erakondliku pusklemise ja püüavad entusiastlikult probleeme lahendada.

Kui palju Sul endal varasemas tegevuses sarnaseid kogemusi on?

Oma varasemas elus on sarnaseid kogemusi oma paar tükki olnud, aga need olid ikka mitu head aastat tagasi, kui olin noor. Kui vallast rääkida, siis mina usun küll, et Kanepi vald oli, on ja jääb.

Inimesed tulevad poes juurde ja pärivad teavet. Neil on oma kodukoha pärast mure. Praegune olukord on tugevalt motiveerinud kohalikke elanikke huvituma valla käekäigust.

Kui selgus tõsiasi, et volikokku tulevad asendusliikmed, nägid

Vaidu Vidil

Sa end volikogu esimehe kohal?

Absoluutselt mitte! Ma ütlen veel kord, et kõik on sattunud sinna ootamatult. Ma ise oleksin eelistanud teist väga suurte koge-

mustega kandidaati, kuid tema ütles kategoorilise „ei!“

Mis on Sinu esimene tegevus volikogu esimehena?

Kiired asjad on vaja lahendada, kõik need, mis probleemiks on olnud.

Veel oleks vaja volikogu tööd nõnda organiseerida, et ta realselt töötaks, selleks on tänaseks moodustatud komisjonid. Need on volikogu tööorganid, kust peaksid tulema arvamused, ideed, igasugused hinnangud. Kinnitatud on ka uus vallavalitsus.

Lugesin eelnevaid volikogude materjale ja mulle tundub, et arenguruumi on veel kõvasti. Kõige parema ülevaate sain sotsiaalkomisjoni ja revisjonikomisjoni tegevusest. Samas ei leia põhjalikumaid analüüse pikemas perspektiivis olulistest küsimustes.

Volikogu peaks töötama süsteemselt ja komisjonid oma tegevusest rohkem rääkima?

Ma üritan seda teha. Teine asi, mida üritan saavutada, on volikogu ja vallavalitsuse tegevus läbi paistvamaks muuta. Valla elanik sisuliselt ei tea, millega volikogu või vallavalitsus üldse tegeleb. Vahel teatakse mõnd silmatorka-

vat tulemust, kuid kes teeb? miks seda tehakse? mille eest? ja mis selle asja mõte on? peaks olema inimestel rohkem teada. Samuti on minu arvates inimestel väga vajalik teada, mis volikogusse valitud inimesed, tähendab rahva esindajad, ka asjadest arvavad. Mis nad mõtlevad, kas tasub järgmistel valimistel neid pooldada või mitte?

Kindlasti võtame valla ajalehes edaspidi rohkem ruumi, et valla probleemidest ja nende lahendamistest rääkida. Ka Kooraste metsade taga elav memm peab oma postkastist leidma vajalikku teavet koduvallas tehtavast.

Südameasjaks olen võtnud Kanepi Kõie ehk kodanikuühiskonna ärksamate inimeste tegevuse taaskäivitamise. Just osalusdemokraatia puudumine on olnud põhjuseks mitmetele siia-sinna tõmblemistele.

Võtame näiteks noortekeskuse teema, millest enamik inimesi on kindlasti kuulnud. Küll on teda ehitatud siia ja sinna, on raha kulutatud projektide peale, kuid

realselt teda ikka ei ole. Võib-olla ei olegi tehtud veel objektiivset analüüsi, kui suur ta üldse võiks Kanepis olla, kus lapsi järjest väheneb. Kui noored Kanepis kooli ära lõpetavad, kas siis on neil siin midagi teha või ongi ainuke variant siit minema minna?

Või peaks pigem tähelepanu pöörama hoopis hooldekodule?

Mis on Kanepis head?

Hea on see, et töö käib endiselt edasi, valla allasutused töötavad edukalt, hoolimata keerulisest olukorrast.

Kui saaksid endale võime midagi maailmas muuta, mida teeksid?

Ma kaotaksin ära erakonnad. Kogu küsimus, eriti maaomavalitsuses on ju selles ja ainult selles.

Ei ole nii, et õiged mõtted tekivad ainult teatud maailmavaadet ülistavates peades ja ülejäänud inimesed on puudega.

Vaidu Vidiliga vestles Ülle Sillamäe

INFO SOTSIAALTOETUSTEST

Kanepi Vallavalitsus maksab sotsiaaltoetusi vähemkindlustatud ning toimetulekuraskustes perekondadele ja üksikisikutele.

Sotsiaaltoetused jagatakse kahte gruppi: riiklikud toetused ja kohaliku omavalitsuse eelarvest makstavad toetused. Riiklikeks toetusteks, mille määramist ja maksmist korraldab vallavalitsus, on toimetulekutoetus ja alates 01.06.2013 vajaduspõhine peretoetus. Valla eelarvest makstavate toetuste saamise tingimuseks on taotleja kuulumine Kanepi valla elanike registrisse.

VALLA EELARVEST MAKSTAVAD SOTSIAALTOETUSED:

1. Lapse sünnitoetus 320 eurot (lapse sünni registreerimisel makstakse 192 eurot ja lapse üheaastaselt saamisel 128 eurot).

2. Matusetoetus 160 eurot.

3. Laste- ja noortelaagri toetus vähemkindlustatud või 4- ja enama lapse perede laste soodustingimustel eraldatud tuusikute ja projektlagrite osavõtukulude katteks üks kord aastas.

4. Koolikotid I klassi minevatele õpilastele.

5. Joulupakid eelkooliealistele lastele.

6. Koolilõputoetus 32 eurot keskhariduse omandanule isikule.

7. Haigla voodipäevatasu toetus lastele kuni 19. aastani, vanadus- ja töövõimetuspensionäridele Põlva Haiglas viibides haigla poolt esitatud arve alusel ning teistes haiglates viibides vallale esitatud avalduse alusel.

8. Toetus Tšernobõli veteranidele meditsiinisteenuste eest kuni 128 eurot aastas.

9. Küttetoetus vähemkindlustatud üksikvanuritele ja üksikutele puudega töövõimetuspensionäridele, kelle puuduvad seadusjärgsed ülalpidajad ja metsamaa.

10. Laste prillitoetus 32 eurot prilliklaaside maksumusest kuni keskhariduse omandamiseni üks kord aastas.

11. Ühekordne toetus ajutisest majandusraskusest ülesaamiseks väikese sissetulekuga või erivajadusega isikutele.

HOOLDAJATOETUS

Hooldajatoetust makstakse raske või sügava puudega isiku hooldajale igakuiselt toetust vastavalt hooldatava puude raskusastmele: raske puudega isiku hooldajale 15,34 eurot

ja sügava puudega isiku hooldajale 25,56 eurot.

HOOLDAJATOETUS PUUDEGA LAPSE HOOLDAJALE

Hooldajatoetust makstakse puudega lapse vanemale või perekonnas hooldajale, kes ei saa töötada puudega lapse kasvatamise tõttu: 3-16-aastase keskmise, raske või sügava puudega lapse puhul 19,17 eurot, 16-18-aastase raske puudega lapse puhul 15,3 eurot ja 16-18-aastase sügava puudega lapse puhul 25,56 eurot.

TOIMETULEKUTOETUS

Toimetulekutoetuse taotlemine, arvestamine, määramine ja maksmine on reguleeritud sotsiaalhoolekande seadusega.

Toimetulekutoetuse arvestamise aluseks on üksi elava isiku või perekonna kõigi liikmete eelmise kuu netosissetulek, jooksva kuul tasumisele kuuluvad eluruumi alalised kulud ning kehtestatud toimetulekupiir.

Toimetulekupiiri suuruse kehtestab Riigikogu riigieelarves. Seda arvestatakse üksi elavale inimesele või perekonna esimesele liikmele igaks eelarveaastaks. Perekonna teise ja iga järgneva liikme toimetulekupiir on 80% perekonna esimese liikme toimetulekupiiri suurus. Toimetulekupiiri kehtestamisel lähtutakse minimaalsetest tarbimiskuludest toidule, riietusele ja jalanõudele ning muudele kaupadele ja teenustele esmavajaduste rahuldamiseks. Vastavalt 2013. aasta riigieelarve seadusele **on toimetulekupiiri määr 2013. aastal üksi elavale inimesele või perekonna esimesele liikmele 76,70 eurot kuus. Perekonna teise ja iga järgneva liikme toimetulekupiiri suurus on 61,36 eurot kuus.**

Sissetulekuna arvestatakse kõiki üksi elava inimese või perekonna tulusid, mis ei ole erandina seaduses välja toodud. Näiteks arvatakse sissetulekute hulka saadud töötasu, peretoetused (v.a alates 1. juulist 2013 kolmanda ja järgneva lapse lapsetoetus kahe lapsetoetuse määra ulatuses iga nimetatud lapsetoetust saava lapse kohta), töötuskindlustushüvitus, töötutoetus, saadud elatis, elatisabi, pension, puudega vanema toetus, tulumaksu tagastus, muu sissetulek.

Toimetulekutoetuse arvestamisel ei arvata üksi elava isiku või perekonna **sissetulekute hulka:**

1) ühekordseid toetusi, mida on üksi elavale isikule, perekonnale või

selle liikmetele makstud riigi- või kohaliku eelarve vahenditest;

2) puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse alusel makstavaid toetusi, välja arvatud puudega vanema toetus;

3) riigi tagatisel antud õppelaenu;

4) tööturuteenuste ja -toetuste seaduse alusel makstavat stipendiumi ning sõidu- ja majutustoetust;

5) õppetootuste ja õppelaenu seaduse alusel makstud vajaduspõhiste õppetootuste;

6) riiklike peretoetuste seaduse alusel makstavat kolmanda ja järgneva lapse lapsetoetust kahe lapsetoetuse määra (st 19,18 euro) ulatuses iga nimetatud lapsetoetust saava lapse kohta (alates 1. juulist 2013);

7) vajaduspõhiste peretoetust (alates 1. juulist 2013).

Toimetulekutoetuse arvestamisel **võetakse** (eluruumi sotsiaalselt põhjendatud normi ning kehtestatud piirmäärade ulatuses) **arvesse järgmised** jooksva kuul tasumisele kuuluvad **eluruumi alalised kulud:**

1) tegelik korteriüür või hooldustasu;

2) kütuse maksumus;

3) tarbitud vee ja kanalisisooni-teenuste maksumus;

4) tarbitud elektrienergia maksumus;

5) tarbitud majapidamisgaasi maksumus;

6) maamaksukulud, mille arvestamise aluseks on kolmekordne elamaalune pind;

7) hoonekindlustuse kulud, mis on arvestatud kasutatavale eluruumile;

8) tegelik olmejäätmete veotasu.

Toetuse taotleja esitab toimetulekutoetuse saamiseks avalduse **hiljemalt 20. kuupäevaks** valla- või linnavalitsusele, kelle halduspiirkonnas ta alaliselt või püsivalt elab.

Avalduses märgitakse ära toetuse määramisel arvesse võetavate isikute nimed ja nende isikukoodid või sünniajad.

Avaldusele lisatakse dokumendid, mis tõendavad:

1) eluruumi kasutamise õigust ja need esitatakse esmapõrdumisel;

2) üksi elava isiku või perekonnaliikmete eelmisel kuul saadud netosissetulekuid ja makstud elatise suurus. Kui mõne sissetuleku liiki ei ole võimalik dokumentaalselt tõestada, kinnitab toimetulekutoetuse taotleja selle suurus oma allkirjaga;

3) jooksva kuul tasumisele kuuluvaid eluruumi alalisi kulusid kooskõlas sotsiaalhoolekande seaduses sätestatud ulatuse ja struktuuriga.

Toetuse esmakordsel taotlemisel või järgmiselt loetellu kuuluvate esemete koosseisu muutumise korral esitatakse lisaks kirjalik loetelu, milles on nimetatud järgmised taotleja enda ja tema perekonna kasutuses või omandis olevad esemed:

1) kinnisasjad ja vallasasjadest eluruumid;

2) sõidukid liiklusseaduse tähenduses;

3) väärtpaberid väärtpaberituruseaduse tähenduses.

VAJADUSPÕHINE PERETOETUS

Toetusi vajaduspõhise peretoetuse saamiseks on võimalik Kanepi Vallavalitsusele esitada alates 1. juunist 2013. Toetust hakatakse välja maksta alates 1. juulist 2013.

Vajaduspõhine peretoetus on toetus, mida makstakse allpool vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiiri elavatele lastega perekondadele. Vajaduspõhise peretoetust määrab ja maksab kohalik omavalitsus riigieelarvest vahenditest.

Vajaduspõhise peretoetuse taotlemist, määramist ja maksmist reguleerib Sotsiaalhoolekandeseadus.

Vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiiri perekonna esimesele liikmele kehtestab Riigikogu igaks eelarveaastaks riigieelarvega. Vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiiri aluseks on Statistikaameti poolt eelarveaastale eelneva aasta 1. märtsiks viimati avaldatud suhtelise vaesuse piiri. Vastavalt 2013. aasta riigieelarve seadusele **on vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiir 2013. aastal perekonna esimesele liikmele 280 eurot kuus. Igale järgnevale vähemalt 14-aastasele perekonnaliikmele on vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiir 140 eurot kuus ning igale alla 14-aastasele perekonnaliikmele 84 eurot kuus.**

Vajaduspõhise peretoetuse suurus on alates 1. juulist 2013 kuni 2014. aasta lõpuni **9,59 eurot kuus ühe lapse perele ja 19,18 eurot kuus kahe ja enama lapsega perele.** Alates 2015. aastast toetuse suurus kahelkordistub, st 19,18 eurot kuus ühe lapsega perele ning 38,36 eurot kuus kahe ja enama lapsega perele.

Toetust makstakse üksnes nende perekonda kuuluvate laste eest, kelle kohta makstakse pereliikmele lapsetoetust riiklike peretoetuste seaduse alusel.

Vajaduspõhise peretoetuse seaduse alusel makstakse pereliikmele lapsetoetust riiklike peretoetuste seaduse alusel lapsetoetust saav laps, kui perekonna keskmise kuine netosissetulek on taotluse esitamise kuule eelnenud kolmel kalendarikuulunud alla vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiiri.

Vajaduspõhise peretoetuse määramisel loetakse perekonna liikmeteks abielus või abielulistes suhetes olevad samas eluruumis elavad isikud, nende abivajavad lapsed ja vanemad või muud tüht või enamad tuluallikat ühiselt kasutavad või ühise majapidamisega isikud. Perekonna koosseisu loetakse ka perekonnast eemalviivad õpilased, kelle rahvastikuregistrisse kantud elukoha aadressiandmed langevad kokku perekonna elukoha aadressiandmetega. Samuti loetakse perekonna koosseisu need õpilased, kelle rahvastikuregistrisse kantud elukoha aadressiandmed ei lange kokku perekonnaliikmete elukoha aadressiandmetega, kuid kelle eest makstakse perekonnaliikmele lapsetoetust.

Vajaduspõhise peretoetuse määramisel loetakse perekonna liikmeteks abielus või abielulistes suhetes olevad samas eluruumis elavad isikud, nende abivajavad lapsed ja vanemad või muud tüht või enamad tuluallikat ühiselt kasutavad või ühise majapidamisega isikud. Perekonna koosseisu loetakse ka perekonnast eemalviivad õpilased, kelle rahvastikuregistrisse kantud elukoha aadressiandmed langevad kokku perekonna elukoha aadressiandmetega. Samuti loetakse perekonna koosseisu need õpilased, kelle rahvastikuregistrisse kantud elukoha aadressiandmed ei lange kokku perekonnaliikmete elukoha aadressiandmetega, kuid kelle eest makstakse perekonnaliikmele lapsetoetust.

välja arvatud puudega vanema toetus;

riigi tagatisel antud õppelaenu; tööturuteenuste ja -toetuste seaduse alusel makstavat stipendiumi ning sõidu- ja majutustoetust;

õppetootuste ja õppelaenu seaduse alusel makstud vajaduspõhiste õppetootuste;

riiklike peretoetuste seaduse alusel makstavat kolmanda ja järgneva lapse lapsetoetust kahe lapsetoetuse määra (st 19,18 euro) ulatuses iga nimetatud lapsetoetust saava lapse kohta;

vajaduspõhiste peretoetust.

Toetuse taotleja (ehk isik, kellele makstakse peretulu liikmete hulka kuuluva lapse või laste eest riiklike peretoetuste seaduse alusel lapsetoetust), esitab vajaduspõhise peretoetuse saamiseks avalduse **hiljemalt kuu viimaseks tööpäevaks** valla- või linnavalitsusele, kelle halduspiirkonnas ta alaliselt või püsivalt elab.

Avaldusele tuleb lisada dokumendid, mis tõendavad perekonnaliikmete avalduse esitamisele eelnenud kolmel kuul saadud netosissetulekut ja makstud elatise suurus.

Vajaduspõhise peretoetuse määramiseks kolmeks avalduse esitamisele järgnevaks kuuks. Seejuures peavad lapsed vastama vajaduspõhise peretoetuse saamise tingimustele (st olema lapsetoetuse saajad) toetuse taotlemise kuul.

Õtuse toetuse määramise kohta teeb valla- või linnavalitsus kümne tööpäeva jooksul pärast kõigi dokumentide esitamist. Toetus makstakse välja hiljemalt 20. kuupäevaks igal avalduse esitamise kuule järgneval kolmel kuul.

Oma pere vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiiri välja arvutamiseks saab kasutada vajaduspõhise peretoetuse sissetulekupiiri kalkulaatorit, mis asub Sotsiaalministeeriumi kodulehel <http://www.sm.ee/sinule/perele/vajaduspõhine-peretoetus/vajaduspõhine-peretoetuse-sissetulekupiiri-kalkulaator.html>.

Lisainfo toetuste kohta saab sotsiaalnounik Tiia Urm'ilt tel.: 797 6316.

Projekt Europe makes school in Estonia

Märtsis ja aprillis osaleb Kanepi Gümnaasiumi 10. ja 11. klass projektis Europe makes school in Estonia.

Projekt haarab eesti ülikoolides õppivaid välismaa üliõpilasi ja Eesti maakoole. Projekti eesmärk on tuua Euroopa laiemas mõttes Eesti koolide klassiruumidesse ja tutvustada erinevaid Euroopa kultuure kaasaaravalt viisil. Teema ja projekti sisu varieerub, kuna see sõltub üliõpilaste huvidest, erialast, teemast, mille kool valib, ja projekti osalevate õpilaste vanusest. Kanepi Gümnaasiumis hõlmab projekt inglise keelt, ajalugu ja kodanikuõpetust.

Meie kooli tuli oma riiki ja eriala tutvustama Türgist pärit üliõpilane Onur Aydin Korkmaz, kes õpib Tartu ülikooli magistriprofes küberkaitset. Onur rääkis üldiselt Türgi kui turismimaa kohta ja tõi välja mitmeid erinevusi stereotüüpselt arvamusest. Meie tulnud keegi selle peale, et kõige madalam temperatuur Türgis on olnud -46,4 C; türgi keele

tähestikus on olemas ö,ü ja ö; Türgis on ligikaudu 100 erinevat sorti kebabi (kohalik liharoog); Türgist pärit ankara kassidel on silmad erinevat värvi. Vaatasime videot türgi noorte koolielust, nägime omapärast mängu ja tantsu. Türgis on võimalik õppida inglisekeelses gümnaasiumistmes, mis on populaarne välismaale õppima soovivate noorte hulgas.

Teine tund toimus arvutiklassis. Projekti „Europe makes school in Estonia“ raames tutvustas küberkaitse eriala üliõpilane Onur Aydin Korkmaz, kuidas arvutid suhtlevad omavahel ja proovisime paari programmeerimiskeelt. Me tegelesime HTML-i ja SQL-ga. HTML-ga tegime veebilehti ja SQL-ga proovisime, kuidas töötavad andmebaasid.

Koit, 10. klassi õpilane
Järgnev kokkusaamine toimub aprillis, kus väike huviliste rühm saab lähemalt tutvuda programmeerimisega ja IT valdkonnas edasiõppimise võimalustega.

Merike Luts

10. klass koos Türgi üliõpilasega pärast arvutitundi

Kui salatit ei ole, siis sobib ka midagi magusat ... näiteks Raffaello

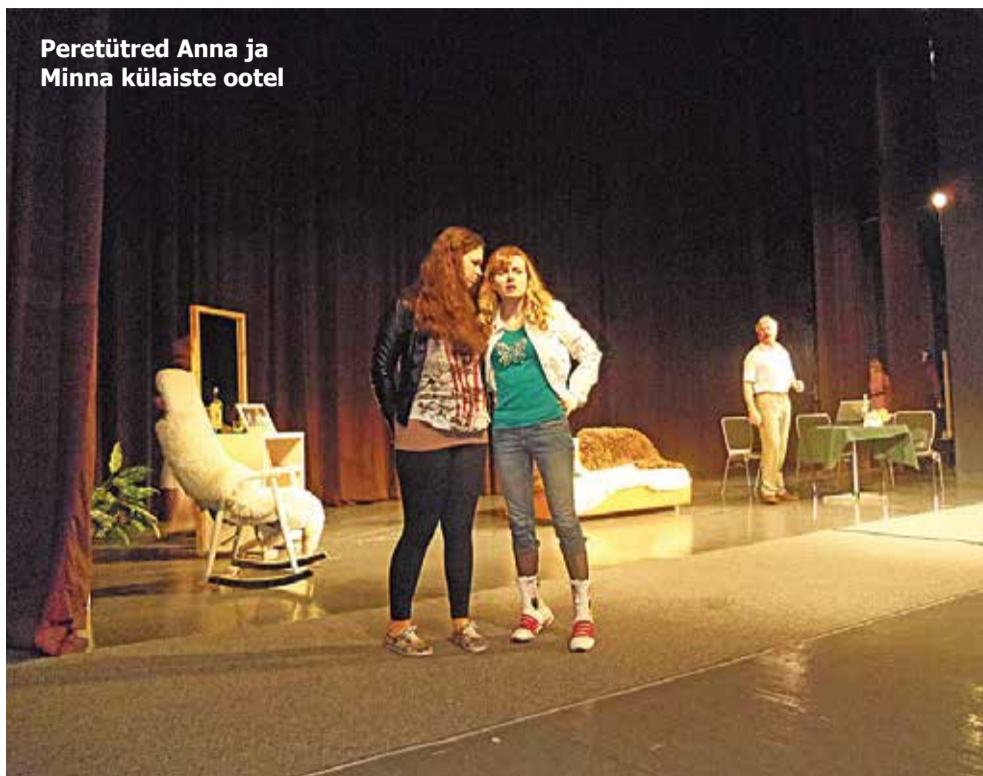
Isukas teatrihooaeg Kanepi harrastusteatri

Mis juhtub siis, kui üks jõukas perekond otsustab äri ajama hakata ja asub oma kodus pakkuma värsket materjalist valmistatud koduseid lõunasööke?

Ikka supp, praad, salat ... Ja kui salatit ei ole ... no siis sobib ka midagi magusat, näiteks Raffaello. Just sellise, enda arvates geniaalse äriplaaniga tuleb lagedale Leopold Tamm Hernepõllu tänavalt. Kahjuks ei arvesta ta aga sellega, et koduabilise Kata kokkamisvõimed ei küündi kohe kuidagi tema lennukate äriliste ideede tasemele. Ja nii juhtubki, et maistva lõunasöögi isuka nautimise asemel leiavad Leopold Tamme söögilaua ümber kogunenud kostilised end kõikvõimalike äparduste keskelt. Kuidas nad lõunasöögist ilmajäämisega toime tulevad ja millega see kõik lõpeb, sellest jutustabki Kanepi harrastusteatri selle hooaja uus komöödia, I.Mäsnitski ainetel Ülle Sillamäe seatud-lavastatud "Head isu!", mis etendus Kanepi Seltsimajas 10. märtsil. Perekondlike lõunasöökeide pakumises lööb aktiivselt kaasa kogu Kanepi harrastusteatri trupp, uutest näitlejatest teevad oma lavadebüüdi peretütred kehastavad Doris Pavlov ning Hedi Armulik ja rokkmuusiku rollis astub nüüd juba püsiva rolliga üles suvistes

"Varetepalu" etendustes dublandina kaasa teinud Ando Veebel. Seni on rahvas saanud Leopold Tamme (Heldur Hoop) perekonna ja kostiliste lõbusatele lugudele kaasa elada nii mõnelgi pool Põlva- ja Võrumaal, samuti teatrikuu raames Tartu Laulupeemuuseumis, kust juba 19. sajandi lõpus sai alguse kogu Eesti teatri ajalugu. Aprillikuus plaanime koduabilise Kata (Leili Gribova) kokakunsti eripärasid tutvustada ka Põlva Kultuuri- ja Huvikeskuses toimival teatripäeval ning 28. mail ootavad perekond Tamm ja nende kostilised kõiki Kanepi harrastusteatri sõpru ja huvilisi oma tegemistele kaasa elama Võru kultuurikeskuses Kannel.

Neile, kel isu niigi hea ja Leopold Tamme sekeldused üle vaadatud, pakub Kanepi harrastusteater sel teatrihooajal veel vaimutoitu. Oleme ette valmistanud ka ühe lühema lavastuse – filsoofilise lühidraama "Peegel peeglis" M.Pernitsa näidendi "Asjade paigutus kitsas ruumis" ainetel (lavastaja Tuulike Mölder). Selle lavastusega teeme oma esimese katse tegeleda teatriga ka väljaspool komöödia zanri, pakudes nalja ja naeru kõrvale ka midagi tummisemat. Etenduse läbivateks teemadeks on aeg, iseenda "mina"-pilt ja selle peegeldus ajas ning inimestes. Need teemad põimuvad vananenud Ingridi (Tuulike Mölder) ja tema noorepõlve "mina" Inga (Ingrid Ulst) rollides, kihutades läbi pika ajahorisondi 19. sajandi kibestunud kõrgkoodanliku vanatüdruku eneseõigustuslikest meenutustest tänapäevase kihnuvirvelikult kä-

Peretütred Anna ja Minna külaiste ootel

beda külamamma elutarkusteni, milles on vaatamata kõigele igaveseks säilinud terake optimismi. Peegelpiltidega mängimist katsetasime suurema publiku ees aprillikuus Põlva Kultuuri- ja Huvikeskuses toimival teatripäeval. Kanepi harrastusteatri teevad täna kaasa: Tiina Hoop, Tuulike

Mölder, Leili Gribova, Ülle Sillamäe (lavastaja), Doris Pavlov, Hedi Armulik, Ingrid Ulst, Kent Joosep, Meelis Vahtramäe, Aivo Kikerman, Henu Krukov, Heldur Hoop, Ando Veebel.

Ingrid Ulst, Kanepi harrastusteater

Külas MTÜ Kanepi Jahiseltsil

Märtsikuu algul käis Kanepi ANK külas MTÜ Kanepi Jahiseltsil. Trofeemajas ootasid paljud tublid jahimehed ning nende 3 sõbralikku koera.

Alguses räägiti oma tegevusest - jahindusest üldiselt. Jahimehi on Kanepis 17, üks pisemaid selle omasuguste hulgas. Tutvusime valmiva maja ruumide ning sisustusega. Noortel oli võimalus tõsta pödra sarvi, et veenduda, kui palju need tegelikult kaaluvad. Samuti oli fotogalerii looduskaameraga jäädvustatud loomadest, kes elavad Kanepi valla metsades (metssead, karu). Loomulikult ei puudunud ka trofeed haugi peast ja soku sarvedest, kopra ja ilvese koljust.

Edasi liiguti loomade söögi-kohtadesse, kuhu jahimehed viisid vilja ja kartulit. Noored lisasid kaasavõetud porgandit, kaerahelbeid ning leiba. Kuna lumi oli kohati põlvedeni, siis võeti talverõõmudest, mis veel enne lume sulamist võtta andis - sumbati ja möllati lumes. Kui vähe on õnneks tegelikult vaja! Värske met-

Noored külas Kanepi jahimeestel

saõhk hingatud ja kuusekasvud korjatud, liiguti paari tunni pärast jahionni tagasi.

Jalutuskäigul nähti jänese,

metssea, orava ja teiste metsaelanike jalajälgi.

Ja varsti oldigi tagasi trofeemajas keetmas kuusekasvudest teed.

Samal ajal tehti lõbusõite ka mootorsaamil ja hullati koertega. Räägiti täpsemalt ulukitest ja kuidas saada jahimeheks ning paljust

Mirell Lattik

muust huvitavast, mida jahimehed teevad. Lõunaeineks pakuti maitsvat suppi, mis viis lihtsalt keele alla - nii hea oli! Täitis kõhu veel peale kojumineku mitmeks tunniks. Loomulikult ei puudunud ka koogitükk ja sinna kõrvale maitsev tee.

Ja oligi aeg koju minna. Enne äramineku tekkisid veel vahvad koostööideed, mida õige pea hakatakse teostama. Kokku oldi külas 3,5 tundi. Igati vahva, sisukas ning teaberohe päev! Veendusime, et jahimehed on suure sooja südamega, kelle kohustuste hulka kuulub metsloomade igakülgne hoolitsus ja loendamine. Küttimine on üks osa sellest, et hoida loodus toimiv tasakaalus.

Tervet meie käiku saatis mõnus ja vallatu päike, mis tegi päeva veelgi nauditavamaks.

Suured, suured tänud tublidele Kanepi jahimeestele, kes meid metsa kaasa võtsid ja näitasid oma toredat maja. Jõudu ja jaksu neile ning iga huviline on teretulnud jahimaja, samuti nende seltsi liikmeks!

Soovitused Elioni poolt, mida silmas pidada kaevetööde tegemisel

Saabumas on kevad ja kinnistu omanikel ning maa- ja valdajatel tekib taas võimalus alustada tööd oma aias või maavaldustes.

Tehakse ehitustöid, kaevatakse kraave, paigaldatakse aiaposte, juuritakse puud või pöösaid jne. Selliste kaevetööde käigus on aegajalt vigastatud sidekaableid, mistõttu on tummaks jäänud telefonid või on kadunud telepilt. Antud olukord põhjustab palju pahameelt nii kaevetööde tegijale kui ka tema naabritele. Naabrid pahandavad erinevate teenuste puudumise pärast ja kaabli lõhkuja peab hüvitama kaabli taasta-

miskulud ning kahjunõuded.

Selliste olukordade vältimiseks kirjutan siinkohal lahti, mida peaks silmas pidama enne kaevetöödega alustamist.

Võtke ühendust Elioni spetsialistiga ja uurige välja, kus kaablid paiknevad

Paljud kaablid on paigaldatud kinnistutele aastakümneid tagasi ja nende kohta puudub kohalikul omavalitsusel ja maaomanikel täpne informatsioon. Sageli on kinnistu mitmeid kordi omanikke vahetanud ja seonduvad dokumendid kaotsi läinud või jäänud vormistamata.

Kaablite vigastuste vältimiseks soovitan uurida enne töödega alustamist, kas ja kus paiknevad kinnistul Elioni maa-alused kaablid. Kui selgub, et kinnistul leidub sidekaableid ning maaomanik soovib nende asukohta teada saada, siis tuleb kohale kutsuda Elioni järelevalve spetsialist. Esmakordne kaabli asukohta fikseerimine on maaomanikele tasuta.

Igal kinnistu omanikul ja ettevõtjal on võimalik tutvuda sidekaabli (liinirajatise) kaitsevööndis tegutsemise ja lubade taotlemise tingimustega ka Elioni kodulehel www.elion.ee, alajaotuses „Ärikliendid“ - „Arendajale“ - „Liiniraja-

tiste järelevalve“ (<http://arikliendid.elion.ee/arendajale/liinirajatiste-jarelevalve>).

Liinirajatiste paiknemise kohta saab oma küsimused edastada Elioni järelevalve spetsialistile e-postiga või telefonitsi. Kontakt: Tõnu Hendrikson (tel: 53 412 207; e-post: tonu.hendrikson@elion.ee).

Seaduslik taust

Liinirajatise kaitsevöönd ulatub maismaal 2 meetrit mõlemale poole kaablit ning liinirajatise kaitsevööndi ulatuses on mitmed tegevused, s.h. mullatööd sügavamal kui 30 cm, seadusega keelatud või

lubatud ainult liinirajatise omaniku loal. Seega tuleb liinirajatise kaitsevööndis tegutsemiseks taotleda järelevalve spetsialistilt tegutsemisluba. Seda ka juhul, kui liinirajatise asub kodutalu õuealal, sissesõiduteel või läbib erametsi, põlde ja heinamaid (vt. Elektroonilise side seaduse 11.ptk „Liinirajatis“).

Sidekaabli vigastuse korral teavitada Elioni

Sidekaabli vigastamise, kahjustamise ohu, varguskatse kahtluse või varguse toimumise korral palun helistada Elioni klienditeeninduse lühinumbri 165.

Sündmused

Kanepis mai-juuni:

3. mai kell 20.00 Alburahva Teater esitab: Küllike Veede "Ema läheb mehele"

4. mai „Teeme ära“ talgupäev köstrimaja juures

11. mai kell 9.00 Kanepi kevadlaul

19. mai Põlvamaa Memme-Taadi suvepidu "Röömutsoor" Kanepi staadionil

11. mai kell 9.00 Kanepi kevadlaul (staadionil)

19. mai kell 16.00 Põlvamaa Memme-taadi rahvapidu "Röömutsoor" Kanepi staadionil

22. juuni kell 13.00 Kanepi valla Perepäev (staadionil)

23. juuni kell 21.00 Kanepi Jaanisimman Jõksi laululaval ansambliga "Säde"

Info: Marju Jalas

Kanepi Seltsimaja juhataja,

5816 3636

www.kanepi.ee/seltsimaja

Laste TOP-10

1. Twain, Mark Tom Sawyer, Huckleberry Finn

2. Kivirähk, Andrus Rehepapp, ehk, November

3. Sepp, Ene Minevik olevikus

4. Saar, Kiiri Ruubeni liiblikad. Kirsipiia

5. Kass, Kristiina Õpetaja Kusti kummitab ja teisi jutte

6. Cast, P. C Väljavalitud. Öö Kojas kolmas raamat

7. Kass, Kristiina Peeter ja mina

8. Lindgren, Astrid Väikevend ja Karlsson katusest

9. Widmark, Martin Hotellimõistatus

10. Russell, Rachel Renée Luuseri päevik: lood mitte kuigi põist peoplikast. [2]

Täiskasvanute TOP 10 jaanuar-märts

1. Kull, Avo Vabrik

2. Valdstein-Timmer, Kirsti Naistekas: lood elust enesest

3. Hirvlaane, Milvi Minu Kanepi: pühendatud Kanepi valla 70. aastapäevale

4. Schiller, Pam Väärtuste raamat: kuidas õpetada 16 põhiväärtust väikestele lastele?

5. James, E. L Viiskümmend halli varjundit

6. Stewart, Mike Täiuslik elu: [romaan]

7. Wood, Tom Palgamõrvar

8. Riley, Lucinda Kasvuhoonelill

9. Lembe, Milvi Elukäänakud

10. James, Peter Surm suu ääres

Kanepi raamatukogus näitus : 10 aprillist- 10 maini „ Eesti Rahvaluule Arhiiv 85. Naljakaids steene ja lõbusaid fotoallkirju ERA fotokogust“ Rahvaluule kogumismatkadel leiab töö käigus aset rohkelt naljakaid seiku, lõbusaid juhtumusi ning neist tehakse ka toredaid fotosid. Juhuse tahtel on fotosilma ette jäänud näiteks pillimehe kiini jooksev lehm, filmimiseks juba kustunud jaanituule stüütamine ning orjakivi pesemine. Käesoleval näitusel on välja pandud veidi tavatu valik Eesti Rahvaluule Arhiivi mustvalgete fotode kogust: need, mille kirjeldused (fotoallkirjad) on kas mingis mõttes muhedad ja naljakad või ka väärtelised ja puudulikud. Näitus koosneb Ave Goršić, fotosid töötles Siret Roots, kaasa aitasid Jaanika Hunt, Risto Järvi, Kadri Tamm ja Astrid Tuisk.

Kanepi valla talispordipäeval osalesid võistkonnad küladest ja valla asutustest.

EAKATE TEENINDUS TAKSOTEENUS

Kuni 6 reisijat

Autol on liftiga pöördiste, ratastool, ning abivalmis taksojuht.

Lamava haige transport (ettetellimisel).

Helista (+372) 5750 2977
või kirjuta antsutakso@gmail.com

KIRBUTURG KANEPIS

- ▶ 28. aprill
- ▶ 9. juuni
- ▶ 11. august
- ▶ 6. oktoober
- ▶ 12. mai
- ▶ 7. juuli
- ▶ 8. september

STIHL mootorsaed püsikliendi pakkumisega alates 179.- € ja trimmerid alates 169.- €

Algamas on aiatööd. Et need ladusalt kulgeksid, on VIKING loonud eriti hea funktsionaalsuse ja kaalujaotusega mullafreesid. Püsikliendile soodsad pakkumised.

Saab ka rentida.

Tule proovi
Kanepi kevadlaadal!

Kui soovid, et ka Sinule kehtiksid püsikliendi hinnad, siis **REGISTREERU PÜSIKLIENDIKSI!** Registreeruda saad kohapeal või www.farron.ee

STIHL

Kauplus Aid ja Kodo
August Weizenbergi 2b
tel 797 6235, 506 6711

Kauplus Aid ja Kodo on
STIHL VIKING E LOGOSOL
ainuesindaja Kanepis!

ÕNNITLEME!

MAI

- 21.05 Voldemar Hurt
- 06.05 Aino Kriveler
- 30.05 Kunda Reiman
- 23.05 Bernhard Külv
- 28.05 Kalju-Johannes Lõo
- 01.05 Elfriide Ehte
- 12.05 Violeida Pöld
- 27.05 Olga Paisnik
- 12.05 Leili Annom
- 02.05 Heli Rajatamm
- 15.05 Lehte Rõivas
- 16.05 Maimu Tinn
- 15.05 Heldur Iisma
- 19.05 Ilme Varik
- 01.05 Raimu Meitern
- 11.05 Selma Oja
- 15.05 Kaja Oja
- 08.05 Daisy Pettai
- 10.05 Henn Tschuchna
- 18.05 Meino Leis
- 04.05 Olav Nigula
- 16.05 Väino Sikk
- 20.05 Spodra Paala

- 28.05 Väino Lökk
- 08.05 Hindrek Holzmann
- 10.05 Harald Kaas
- 13.05 Sirvi Arumets
- 22.05 Astrid Adul

- 23.06 Väike Kärssin
- 24.06 Helju Käärrik
- 03.06 Jaan Koppel
- 10.06 Ann Koduvere
- 20.06 Rein Põdder

JUUNI

- 10.06 Hilda-Miralda Talomees
- 28.06 Armilda Kuznetsova
- 22.06 Gabriela Tagel
- 03.06 Valentine Ojaste
- 16.06 Erika Saga
- 28.06 Meldi Ilves
- 20.06 Voldemar Kiilo
- 24.06 Kaljo Viss
- 12.06 Aino Rootslane
- 17.06 Aliidia Soo
- 02.06 Arella Jostov
- 05.06 Asta Vsihtseva
- 18.06 Öie Korts
- 23.06 Koidula Kubri
- 12.06 Tiiu Tamm

Tugevat tervist ja jõudu kõiki dele sünnipäevalistele!

Soovivad Kanepi vallavolikogu ja vallavalitsus.

TÄHELEPANU!

Sünnipäevalapsed alates 70. eluaastast, kes ei soovi, et tema sünnipäevaõnitus avaldatakse valla ajalehes Kanepi Teataja, palume sellest teatada vallavalitsuse kantseleisse. Samas palume ka sünni- ja surmateadete avaldamise keeldumise lähedastel teada anda vallavalitsuse kantseleisse.

Vastsündinud vallakodanikud

- Berit Akki Peetrimõisa küla
- Romet Põkk Heisri küla
- Greteli Zoludev Kaagna küla
- Otto Karl Kongas Erastvere küla

Kiirelt kasva ja harjuda püüa iga maailma imega.
Elu ise sind endasse hiiuab uue ilusa nimega.

Õnnitleme vanemaid!

† MÄLESTAME †

VALENTIN MELNIKOV
07.08.1934-07.02.2013
LEO RAAMIK
30.05.1950 - 17.02.2013

JOHANNES PÖDER
09.11.1917- 22.02.2013
KOIDULA LÄNIK
08.08.1924 - 26.02.2013

ILSE MÜRSEPP
10.04.1920 - 14.03.2013
VALTER SULTS
26.11.1926 - 22.03.2013

**Kanepi
Teataja**

Kanepi vallavalitsuse ja volikogu ajaleht
Toimetuse aadress:
Turu põik 1, Kanepi, 63101 Põlvamaa.
Toimetaja: Ülle Sillamäe, tel 5561 2427

Järgmine leht ilmub juunis 2013.
Täname kõiki abilisi ja kaasautoreid.
Artiklid ja ettepanekud palume saata e-postile
ylle.sillamae@gmail.com või vallamajja.

Tehniline teostus: Kalurileht
tel 5649 5252;
kalurileht@gmail.com
www.kalurileht.ee